

Az olasz nyelvi oktatás válsága címen Julien Luchaire a *Revue Universitaire*-ben szót emel az olasz nyelv érdekében. Jóllehet ugyanis a szülők, tanulók, a középiskolák vezetői, számos helyen erősen sürgetik az olasz nyelv tanítását, a közoktatás intéző hatóságai részéről az olasz nyelv nem részesül olyan figyelemben és kedvező elbánásban, mint az angol és német. A felsőbb hatóság minden iskolában ez utóbbiakat erőszakolja s az olasz nyelv tanítását nem annyira szervezi, mint inkább csak megtűri, az olasz nyelvtanárnak készülöket pedig igyekezik elriasztani. Az értekező kifejti és nyomatékosan hangsúlyozza az olasz nyelv ismeretének több szempontból való fontosságát, hivatkozik a közönség körében észlelhető s az olasz nyelvre nézve kedvező áramlatra, e nyelv tanításában minden hivatalos mellőzés ellenére felmutatható szép eredményekre s azt szorgalmazza, hogy illetékes egyént bízzanak meg pontos vizsgálat meg-ejtésével, melynek alapján méltányosabban lehessen az idegen élő nyelveket a középiskolákban elosztani.

*

Francia szünidei telep Németországban. A Pinloche a *Revue Universitaire* 1908. évfolyamában jelentést tesz a miniszternek az első németországi szünidei francia tanulótelepről, melyet a *Club français de conversation allemande et italienne* szervezett s melyben 26 francia középiskolai tanuló (15—20 évesek) vett részt. Az első kísérlet minden várakozást fölülmúló módon sikerült. Az ifjak egyes családoknál voltak elhelyezve s négy városban elosztva (Düsseldorf középponttal). A tanév végéig, augusztus 9-ig szemlélték az ottani iskolai élet minden mozzanatának, a tanév befejezte után pedig a német tanárok órákat adtak nekik, alkalmuk nyílt továbbá megnézni a város nevezetességeit s a környékre kirándulásokat tettek. A sikeren felbuzdulva a düsseldorfi reformreálgimnázium igazgatója is szándékozik egy csapat német ifjút Franciaországba vinni szünidei tartózkodásra. Igen érdekesek egy francia tanulónak a beszámoló végére csatolt följegyzései, melyekben számot ad két hónap alatt külföldön szerzett benyomásairól. Különösen feltűnt neki a német iskoláknak szép berendezése és gazdag fölszerelése, az iskolai és családi szigorú fegyelem, továbbá a német tanároknak a francziákétól eltérő módszeres eljárása. A francia tanár ugyanis előadást tart, melyet a tanulók lejegyeznek s azután megtanulnak; a német tanár ellenben beszélgetve tanít, a tanuló figyel s együtt dolgozik tanárával. A francia tanuló egyfolytában mondja föl a leckét, míg a német tanuló csak egy-két szóval felel a hozzá intézett kérdésekre. Az ilyen nemzetközi érintkezések, mivel összehasonlításra adnak

alkalmat, mindenesetre nagy mértékben tanulságosak s mint a düsseldorf reformreálgymnásium igazgatója mondja, hivatva vannak a világbéke eszméjének megérlelésére.

*

A képekről való fogalmazás. Armand Weil és Emile Chénin a *Revue Universitaire*-ben azt a javaslatot teszik az anyanyelv tanárainak, hogy az alsó fokon képekről irassanak dolgozatokat. Bevezető soraikban kiindulnak a hagyomány bírálatából. Vanak francia tanárok, akik azt kívánják a középiskolának első osztályába (*classe de sixième*) járó tanulótól, hogy írja le egy tűzhányó hegynek kitörését, írjon le egy forróégövi zivatart, beszélje el Hannibálnak az Alpokon való átkelését. Jules Payot már régen hangoztatta, hogy nem képzeletüknek megeresztésére, hanem a valóság megfigyelésére kell megtanítani a tanulókat. A való életből, a gyermek környezetéből, előtte ismeretes tárgykörökből kell a tételeket venni, hogy a dolgozatnak legyen kézzelfogható, biztos alapja és ne lógjon a levegőben. Azt ajánlják tehát az említett írók, hogy híres festményeknek művészi utánezataiból logikai fokozatossággal haladó sorozatot kellene e célra összeállítani s ezekhez fűzni az anyanyelvi szabad dolgozatokat. Ily módon a gyermek megtanul nézni, a jellemzetet észrevenni, kiemelni és leírni. Példákat is hoznak fel, maguk is megpróbálták a módszert, rövid vázlattal megjelölve a tanulóknak a leírásban követendő sorrendet. Kifejtik aztán e módszernek előnyeit. Először jobban megfelel az élet követelményeinek, mert akár gyakorlati, akár liberális pályára lép az ifjú, az élet nem képzelődést, hanem megfigyelést fog kívánni tőle. A dolgozatíratásnak régi módszere sallangos szónokokot és újságírókat képezett főleg, akik tudnak rögtönözni olyan tárgyról, melyekről alig van pontos fogalmuk. De a stílusnak is hasznára válik a javasolt módszer, mert a valósággal való folytonos érintkezés által a stílus is nyer szababbságban, színben, kifejező erőben s az író hozzászokik a konkrét, világos kifejezések kereséséhez. Különben a képek használata nem vezet egyoldalúságra sem, mivel táplálékot nyújt a képzeletnek is, alkalmat adván mindenféle kombinálásra, emlékképeinknek a festménnyel való társítására, azonfölül mindig megmarad az az előnye, hogy a való-
ságra támaszkodik.

*

A gyermekek idegességéről ír Augusta Moll-Weiss a *Revue Universitaire*-ben. Ebben a dolgozatban átlag 30%-ra teszi az ideges gyermekek számát. Főlsorolja az idegességnek ismertető jeleit, melyek között állandóan szerepel a figyelemnek hiánya. Előszámlálja az idegességnek okait, minők elsősorban az átöröklés, az